

Archiwum i Muzeum Pomorskie
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. Podmurna 93
tel. 056 65 22 186, e-mail: fapak@wp.pl
NIP 956 16 25 127; REGON 870502736
KRS 00000 41692
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

FUNDACJA GENERALI ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

ZWZ-AK

Obr. Michów

Okr. Krelowski

+
ZIENKIEWICZ Klementyna

ps. „Fiołek” „Klimka”

3901/WJK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

T: 3801 / wsk

+
Zienkiewicza
Klementyna
po „Fiołek” „Klinika”

I. Materiały dokumentacyjne

- I/1 — relacja właściwa ✓ k. 2. 3. 1-2
I/2 — dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —
I/3 — inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

- III/1 — dot. rodziny relatora —
III/2 — dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —
III/3 — dot. ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —
III/4 — dot. ogólnie okresu po 1945 r. —
III/5 — Inne. —

IV. Korespondencja

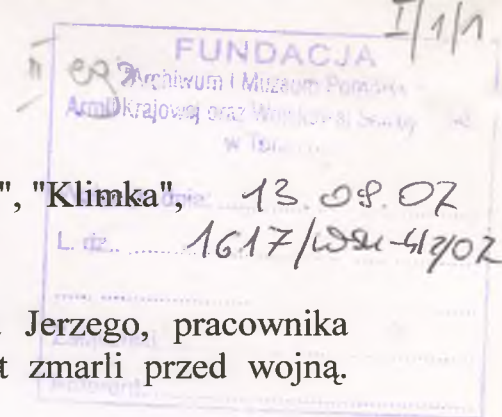
.....
.....
.....
.....

V. Wtypyły ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”]

I 11 Relacja wstawienna

- Relacja dot. Klementyny Lienkiewicz nadesłana przez Krystynę Węjtowicz, opracowana przez K. Węjtowicz 06.2006 r., nadesłana do Fundacji 13.09.2008 r., wydruk, k. 2 s. 2

ZIENKIEWICZ KLEMENTYNA (1924-1944) "Fiołek", "Klimka", 13.08.02
sanitariuszka Samodzielnego Batalionu "Skała" L. nr. 1617/1991-4702

Urodziła się 2 listopada 1924r. w Krakowie. Córka Jerzego, pracownika kolejowego i Marii z d. Godyń. Ojciec i starszy brat zmarli przed wojną. Mieszkała z matką w Zabierzowie k/Krakowa.

Szkołę powszechną ukończyła w 1938r. jako przodująca uczennica. Była bardzo zdolna, wesołego usposobienia, uprawiała sport.

Po wybuchu wojny uczęszczała na tajne komplety na poziomie szkoły średniej. W 1941r. młodzież Zabierzowa zorganizowała grupę dywersyjną przy pododdziale ZWZ, do której należeli chłopcy i dziewczęta. Inicjatorami byli bracia Pogan: Marian ps. "Rzeżucha" – dowódca i Mieczysław ps. "Błyskawica" – z-ca dowódcy. Klementyna została przyjęta do tej grupy w marcu 1942r. Przyjęła pseudonim "Fiołek". Po ukończeniu kursu sanitarnego, prowadzonego przez dr Stanisława Bagdalskiego i zawodową pielęgniarkę Marię Powojowską, weszła w skład sekcji sanitarnej, której dowódcą była Janina Rogosz ps. "Olcha". Do 1943r. organizowała i zaopatrywała magazyn leków i materiałów sanitarnych, który znajdował się w jej domu. Brała udział w działaniach rozpoznawczych, przygotowujących każdą akcję oddziału. W lipcu 1943r. Niemcy aresztowali rodzinę Poganów. "Fiołek" i inne sanitariuszki utworzyły sekcję wywiadowczo-zaopatrzeniową. Celem był wywiad w zakresie poczynań żandarmerii na terenie Zabierzowa, dla zabezpieczenia pozostałych członków oddziału oraz zaopatrywanie ok. 15-tu chłopców, ukrywających się w pobliskich lasach. Po miesiącu chłopcy przeszli w rejon Myślenic i stanowili trzon oddziału partyzanckiego "Błyskawica". Dom "Fiołka" w Zabierzowie stanowił odtąd lokal konspiracyjny tego oddziału. Wobec groźby aresztowania, w sierpniu 1944r. otrzymała polecenie przejścia do oddziału partyzanckiego. W tym czasie na terenie Inspektoratu Miechów krypt, "Maria" koncentrowano oddziały dywersyjne krakowskiego Kedywu w Samodzielnym Batalionie Partyzanckim "Skała" pod dowództwem mjr. Jana Pańczakiewicza ps. "Skała", "Ziemowit". "Fiołek" została skierowana do 1 kompanii "Huragan" tego batalionu, którego dowódcą był kpt. Mieczysław Cieślak ps. "Koral". Pełniła funkcję sanitariuszki. Z tą kompanią przeszła cały szlak bojowy. Udzielała pierwszej pomocy sanitarnej, rannych wyprowadzała spod ognia, odwoziła ich do konspiracyjnych punktów sanitarnych i lokali, gdzie opiekowano się rannymi i rekonwalescentami. Jednego z nich, Józefa Donatowicza ps. "Lis" z Niepołomic, umieściła w swoim domu w Zabierzowie i pozostawiła pod opieką matki. Brała udział w walkach SBP "Skała" pod Sadkami, Moczydłem, Krzeszówką, Zarszynem, a we wrześniu w marszu baonu przedzierającego się na pomoc walczącej Warszawie. W bitwie pod Złotym Potokiem z pola obstrzału wyciągnęła rannych "Lisa", Wiesława Błaszczyka ps. "Wir" i Kazimierza Zapióra ps. "Żaba".

"Była niezwykle odważna i ofiarna, z całym samozaparciem pełniła swą służbę sanitarną. Pogodna, ciepła, zawsze uśmiechnięta i oddana innym była powszechnie ceniona i lubiana. Swoją postawą wносиła spokój i poczucie bezpieczeństwa" (z relacji Doroty Franaszkowej z d. Gurtlerówniej ps. "Stasia").

Na początku listopada 1944r. uzyskała urlop i wraz z grupą chorych kolegów – partyzantów, udających się na leczenie, wyruszyła w kierunku Krakowa. Koło wsi Pieczonogi w powiecie miechowskim natknęli się na żandarmów, którym przewodził słynny na tamtym terenie Baumgarten. Niemcy jechali bryczką i w chwili zrównania się z grupą młodych ludzi, bez ostrzeżenia, otworzyli ogień – wystrzelali wszystkich.

W dniu 4 listopada 1944r. zginęła "Fiołek" i siedmiu jej kolegów z kompanii "Błyskawica".

Pośmiertnie mianowana do stopnia podporucznika (cz.w.) i odznaczona Brązowym Krzyżem Zasługi z Mieczami, Krzyżem Walecznych oraz Krzyżem Virtuti Militari. Krzyż VM nie został zweryfikowany.

W listopadzie 1945r. została ekshumowana i pochowana na cmentarzu w Zabierzowie.

Akta Urzędu Stanu Cywilnego z Zabierzowie – Księga Zgonów; Franaszkowa Dorota "Stasia" - *relacja o Klementynie Zienkiewicz ps. "Fiołek"*; Marek Władysław "Sęp", *Wspomnienie o "Fiołku"* /w/ *Wojenne i powojenne wspomnienia żołnierzy krakowskiego Kedywu i Samodzielnego Batalionu Partyzanckiego "Skala"*, Praca zbiorowa, tom 1(1991), s. 2, 68-72, tom 2 (1993), s. 4, 15, 156, 159, 162, 166, 169, 170, 171, 172; Nuszkiewicz Ryszard, *Uparci*, PAX 1983, s. 255, 275, 278, 282, 288; *Słownik uczestniczek walki o niepodległość Polski 1939-1945. Poległe i zmarłe w okresie okupacji niemieckiej*, s. 453; Nekrolog /w/ *Dziennik Polski*, nr. 276, Kraków 1945;

Kraków, czerwiec 2005r.

Krystyna Wojtowicz

ZIENKIEWICZ Klementyna

3901/wsk

